

Σύλλογος Συνταξιούχων Εμπορικής Τράπεζας

210 5295438 Α. ΜΙΣΙΜΙΣΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Αριθμ. Πρωτ. 53/24-1-2017

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Αρ. Πρωτ. 163
Ημερ. Πρωτ. 24-1-17

Αθήνα, 19.1.2017

Α.Π.: 2487

ΠΡΟΣ: ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΥΠΟΨΗ: κ. Υφυπουργού Κοινωνικών Ασφαλίσεων Α. Πετρόπουλου

κας Γενικής Γραμματέως Κοινωνικών Ασφαλίσεων Στ. Βρακά

ΘΕΜΑ: Παύση αναδρομικού καταλογισμού συντάξεων που είχαν χορηγηθεί από το Ε.Τ.Ε.Α ως προσυνταξιοδοτική παροχή σε 51 ασφαλισμένους στο Ε.Τ.Ε.Α./Τ.Ε.Α.Π.Ε.Τ.Ε.

Μετά την λύση του προβλήματος των συνταξιούχων μητέρων ανηλίκων, σύμφωνα με το δελτίο τύπου του Υπουργείου Εργασίας 29.12.2015:

«με την αποδοχή της ατομικής γνωμοδότησης 316/2015 του Νομικού Συμβούλου του Κράτους, εκ μέρους του Υφυπουργού Κοινωνικής Ασφάλισης, Αναστάσιου Πετρόπουλου, με την οποία σταματάει ο αναδρομικός καταλογισμός από το Ε.Τ.Ε.Α. συντάξεων που είχαν χορηγηθεί, σε μητέρες ανηλίκων ασφαλισμένες στο Ε.Τ.Ε.Α., ως προσυνταξιοδοτική παροχή από φορέα που κατέστη αναρμόδιος λόγω μεταβολής των προϋποθέσεων θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος και του οποίου φορέα την αναρμοδιότητα έκτοτε καλόπιστα αγνοούσαν. Οι ασφαλισμένες καλούνταν να καταβάλλουν υπέρογκα ποσά λόγω της μη πληροφόρησής τους χωρίς να φέρουν ευθύνη για αυτή την παράλειψη.»

ένας ικανός αριθμός συνταξιούχων ασφαλισμένων στο ΕΤΕΑ, 21 γυναίκες και 30 άνδρες περίπου, συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν ένα ανάλογο οξύτατο πρόβλημα με το ΕΤΕΑ, το οποίο τους έχει καταλογίσει υπέρογκα ποσά ως αχρεωστήτως καταβληθείσες συντάξεις, από μήνες έως και αρκετά χρόνια, που ελάμβαναν από το επικουρικό μας ταμείο (ΤΕΑΠΙΕΤΕ και νυν ΕΤΕΑ), γιατί δεν προέβησαν, όπως διατείνεται, σε κατάθεση αίτησης συνταξιοδότησης στο ΙΚΑ κατά την ημερομηνία θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος. Παραγνωρίζει το γεγονός ότι δεν γνώριζαν την ημερομηνία κατά την οποία θα έπρεπε να αιτηθούν την συνταξιοδότησή τους στο ΙΚΑ, εφόσον το επικουρικό μας ταμείο δεν τους ενημέρωσε εγκαίρως, ως όφειλε και όπως κατά πάγια τακτική έκανε σε προγενέστερους αλλά και μεταγενέστερους συνταξιούχους του ΕΤΕΑ/ΤΕΑΠΙΕΤΕ.

Γ' Σεπτεμβρίου 8, 104 32 Αθήνα

Τηλ.: 210 52 22 813, 210 52 22 864 - Fax: 210 52 34 806

Web site: ssem.gr - Email: info@ssem.gr

Σύμφωνα και με την γνωμάτευση 316/2015 του Νομικού Συμβούλου του κράτους κ. Σ. Παπαγιαννόπουλου για το παραπάνω θέμα της απαίτησης από το ΕΤΕΑ της επιστροφής συντάξιμων αποδοχών, ως αχρεωστήτως καταβληθέντων, από γυναίκες συνταξιούχους, στο κεφάλαιο ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΥΠΙΑΓΩΓΗ,

Προβλέπει ότι: «Από τον συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων ερμηνευομένων αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους προκύπτουν τα εξής:

11. Ο νόμος όμως που τα προέβλεψε αυτά δεν περιέχει πλήρη ρύθμιση αλλά παραπέμπει (νομοθέτηση κατά παραπομπή) στις ήδη ισχύουσες διατάξεις περί ΕΤΑΤ (Κεφάλαιο Η') του ν. 3371/2005. Σε αυτές θα πρέπει να εννοηθεί ότι όποιες υποχρεώσεις, δραστηριότητες, διοικητικές ενέργειες κλπ αναλαμβάνει να διεκπεραιώσει το ΕΤΑΤ βάσει των προαναφερομένων άρθρων 65 και 66 είναι πλέον υποχρεωμένο να εφαρμόσει και το ΕΤΕΑ. Εξυπακούεται ότι κατά το μέρος που οι διατάξεις αυτές αντίκεινται στο καταστατικό του ΤΕΑΠΕΤΕ υπερισχύουν του καταστατικού ως νεότερες διατάξεις τυπικού νόμου. **Κατ' ακολουθία της σκέψης αυτής η υποχρέωση που αναλαμβάνουν οι συνταξιούχοι του προσυνταξιοδοτικού καθεστώτος να ενημερώσουν το ΕΤΕΑ τελεί υπό την ασφαλιστική δικλείδα της τήρησης και των αντιστοίχων υποχρεώσεων του ΕΤΕΑ προς αυτούς όπως διαγράφονται στα προαναφερόμενα άρθρα. Στις υποχρεώσεις αυτές περιγράφεται σαφώς από το νόμο και η ενημέρωση από το ΕΤΕΑ (αφού οι διατάξεις αυτές ως ελέγθη το αφορούν άμεσα, στο μέτρο και στον βαθμό που αφορούν το ΕΤΑΤ) των ασφαλισμένων που υπάγονται σε αυτό, από αυτήν δε εξαρτώνται πρωτίστως οι λοιπές διοικητικές ενέργειες που προβαίνουν τα μετέχοντα στην όλη συνταξιοδοτική σχέση Ταμεία και οι οποίες κατατείνουν στην έγκαιρη και ορθή απονομή της οριστικής σύνταξης σε όσους έτυχαν προσυνταξιοδοτικών παροχών.....**

12. Στη συγκεκριμένη λοιπόν περίπτωση **το βάρος της ενημέρωσης μετά τη ψήφιση του ν.3863/2010, ενόψει των ανωτέρω, το φέρουν οι εμπλεκόμενοι φορείς και όχι οι ασφαλισμένοι**, οι οποίοι ως επί το πλείστον δεν είναι δυνατό να παρακολουθούν κατά τη συνήθη επιμέλεια μέσου ανθρώπου δυσερμήνευτες και πολύπλοκες ασφαλιστικές διατάξεις οι οποίες βρῖθουν από συνεχείς περιπτωσιολογικές μεταβολές μεταβατικού χαρακτήρα, καθορίζοντας διαφορετικό όριο ηλικίας ανάλογα με το έτος αποχώρησης και ανάλογα με το εάν πρόκειται για πλήρη ή μειωμένη σύνταξη κλπ, προκαλούν δε στη συνέχεια έκδοση άλλων εγκυκλίων που πολλές φορές αναιρούν η μία την άλλη ή/και τον σκοπό του νόμου.

...

14. Και ναι μεν έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία του ΣτΕ ότι ακόμη και οι ευμενείς διοικητικές πράξεις ανακαλούνται αν είναι παράνομες εντός ευλόγου χρόνου και παρά την ύπαρξη καλής πίστης από τον ωφεληθέντα διοικούμενο, τούτο δε, μπορεί να εφαρμοστεί και στις συντάξεις (άρθρο μόνον α.ν. 261/1968, ΣτΕ 1501/2008, ΣτΕ 179/1993, 237/200 και ΝΣΚ 110/2011), η νομολογία όμως αυτή αφορά συντάξεις που καταβλήθηκαν αχρεωστήτως, χωρίς δηλ. να υπάρχει καν το δικαίωμα προς συνταξιοδότηση ή να μην πληρούνται οι προϋποθέσεις γι αυτή. Θα ήταν όμως άτοπο οι περιπτώσεις αυτές να εξομοιωθούν με τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο ιστορικό, διότι οι ανωτέρω μητέρες ανηλίκων δεν έλαβαν σύνταξη που δεν δικαιούνταν, αλλά έλαβαν μέρος της προσυνταξιοδοτικής παροχής - ήτοι την κύρια σύνταξη - από αναρμόδιο κατά χρόνο φορέα (το

ΕΤΕΑ) ενώ αρμόδιος φορέας είναι προς τούτο είναι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ το οποίο θα τους χορηγούσε το αντίστοιχο ποσό αν είχε υποβληθεί αίτηση. Οι ασφαλισμένες επομένως μητέρες ανηλίκων δεν έλαβαν καλόπιστα ποσά που δεν δικαιούνταν, αλλά, έλαβαν τα ποσά αυτά από αναρμόδιο φορέα, του οποίου την αναρμοδιότητα καλόπιστα αγνοούσαν.

15. Η παρανομία αυτή καταδεικνύεται ακόμη περισσότερο αν ληφθεί υπόψη ότι το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δεν χορηγεί σύνταξη παρά μόνο μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και υποχρεούται να την καταβάλει από το χρόνο υποβολής της αίτησης. Επομένως αν καταλογιστεί επιστροφή συντάξεων σε βάρος των ασφαλισμένων τα ποσά αυτά δεν πρόκειται να καταβληθούν από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αναδρομικά και θα χαθούν οριστικά.... από μια κατηγορία ασφαλισμένων

.....Περαιτέρω είναι γνωστό ότι και οι συντάξεις αυτές (όπως όλες άλλωστε) έχουν υποστεί διαδοχικές μειώσεις ορισμένες από τις οποίες (ν.4051/2012 και 4093/2012) κρίθηκαν αντισυνταγματικές (Οράτε ΣτΕΟλομ. 2287, 2288/2015 κ.α.). Μια περαιτέρω λοιπόν μείωση (και μάλιστα από την υπολειπόμενη επικουρική σύνταξη σε πολλές δόσεις), που είναι πιθανό να επιβληθεί για να επιστραφεί κύρια σύνταξη που οι ασφαλισμένες δεν πρόκειται να λάβουν ποτέ από το ΙΚΑ - Ε.Τ.Α.Μ., είναι αντίθετη και προς την αρχή της αναλογικότητας κατά την οποία σε αυτές τις περιπτώσεις η διοίκηση αναζητά το λιγότερο επαχθές μέσο για τον διοικούμενο αναιρεί δε παντελώς το δικαίωμα στην επικουρική σύνταξη την οποία, στη πράξη, εξανεμίζει. Εν προκειμένω επιβάλλεται υπό την εποπτεία του αρμόδιου υπουργείου η συνεργασία των εμπλεκομένων φορέων για τη λύση του ζητήματος ως το ολιγότερον επαχθές μέτρο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

16. Με βάση τα παραπάνω έχω τη γνώμη ότι ο αναδρομικός καταλογισμός από το ΕΤΕΑ συντάξεων που ούτως ή άλλως δικαιούνταν,, αντίκειται στις αρχές της χρηστής διοίκησης και της νομιμότητας καθώς και στις συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των διοικουμένων (συνταξιοδοτούμενων) προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και της υποχρέωσης του Κράτους να διασφαλίζει τις συντάξεις αλλά επίσης και στα άρθρα 65 και 66 του ν.3371/2005 και 26 παρ. 1 του ν.3455/2006, που αποτελούν κατά την ανωτέρω διδομένη ερμηνεία, εξειδίκευση των ανωτέρω συνταγματικών αρχών και δεσμεύουν τη δράση των οργάνων των Ταμείων.

Αθήνα, 21-12-2015»

Το παραπάνω συμπέρασμα επιβεβαιώνει και το σχετικό έγγραφο του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης κ. Α. Ρακιντζή από 22.9.2014 ΓΕΔΔ Φ731/14/23646 το οποίο αναφέρει :

«...Κατά το παρελθόν το ΤΕΑΠΕΤΕ σύμφωνα με την σχετική πρόβλεψη του καταστατικού του, γνωστοποιούσε στους ασφαλισμένους του εγγράφως και έγκαιρα την ημερομηνία θεμελίωσης και την υποχρέωση άσκησης του δικαιώματος συνταξιοδότησης από τον κύριο φορέα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. Η ένταξη των ασφαλισμένων της Εμπορικής Τράπεζας στο ΕΤΕΑΜ και στη συνέχεια στο ΕΤΕΑ, η οποία επί σειρά ετών προσέκρουε στην άρνηση του ΔΣ του ΤΕΑΠΕΤΕ για παράδοση των φακέλων των ασφαλισμένων και μετάπτωση της μηχανογραφικής εφαρμογής του Ταμείου, δημιούργησε έκρυθμη κατάσταση στην λειτουργία του με αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, ...να μην γίνεται η

έγγραφο γνωστοποίηση της ημερομηνίας θεμελίωσης που οριοθετεί την υποχρέωση άσκησης του δικαιώματος συνταξιοδότησης από τον κύριο φορέα ΙΚΑ-ΕΤΑΜ...

...Τα προαναφερθέντα καταδεικνύουν ότι για τη μικρή αυτή ομάδα ασφαλισμένων, και για σημαντικό χρονικό διάστημα,... αυτοί με την διαμορφωθείσα κατάσταση δεν θα λάβουν σύνταξη από κανένα φορέα, ενώ παράλληλα καλούνται να επιστρέψουν σημαντικά ποσά, τα οποία εικάζεται βάσιμα ότι θα υπερβαίνουν τις οικονομικές δυνατότητες πολλών εξ αυτών ».

Η πλήρης αναλογία της περίπτωσης των ως άνω συναδέλφων με όσα παραπάνω από τις γνωματεύσεις αναδεικνύονται, αιτιολογεί γιατί **δεν βαραίνει αυτούς η ευθύνη**, για την μη έγκαιρη αίτηση συνταξιοδότησης στο ΙΚΑ αφού, όπως και στην περίπτωση των μητέρων ανηλίκων, **δεν ενημερώθηκαν από το ΕΤΕΑ** για την ημερομηνία θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Επιπρόσθετα σε αρκετές περιπτώσεις **είχαμε αντιφατική πληροφόρηση** επειδή το ΙΚΑ έδιδε διαφορετικές ημερομηνίες θεμελίωσης του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, από αυτές που θεωρεί το ΕΤΕΑ σωστές. (πχ. επιστολές ΙΚΑ και ΕΤΕΑ Αθανασούλια Αναστασίου και Χρηστίδου Κρυσταλίας)

Από την παραπάνω καταβολή σύνταξης από το Επικουρικό Ταμείο **οι ασφαλισμένοι δεν είχαν κανένα απολύτως όφελος, δεν εισέπραξαν διπλές συντάξεις**, και μάλιστα τα τελευταία χρόνια η σύνταξη που εισπράττουν από το ΕΤΕΑ (προσυνταξιοδοτικό καθεστώς), ήταν σαφώς χαμηλότερη από το σύνολο κύριας από το ΙΚΑ και επικουρικής την οποία είχαν δικαίωμα να εισπράξουν. **Επίσης δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν «αχρεωστήτως καταβληθείσες» οι συντάξεις αυτές, γιατί είχαν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα και δίκαια και νόμιμα τις εισέπρατταν, αλλά ελάμβαναν μέρος της προσυνταξιοδοτικής παροχής από αναρμόδιο κατά χρόνο φορέα. Κατά συνέπεια παράνομα το Ταμείο παρακρατεί το σύνολο της επικουρικής σύνταξης προς εξόφληση των απαιτήσεών του.**

Επιπροσθέτως η απαίτηση του ΕΤΕΑ έρχεται σε αντίθεση με το καταστατικό του ταμείου μας, - καταστατικό του ΤΕΑΠΕΤΕ, το οποίο διαδέχθηκε το ΕΤΕΑΜ τώρα ΕΤΕΑ-, το οποίο ορίζει όχι μόνο την υποχρέωση ενημέρωσης, αλλά και ότι από την ημερομηνία θεμελίωσης δικαιώματος σύνταξης στον κύριο φορέα του ασφαλισμένου, το ταμείο θα καταβάλει την κύρια και επικουρική σύνταξη μόνο για διάστημα 3 μηνών και στη συνέχεια υπολογίζει και μειώνει το καταβαλλόμενο, με το ποσό της σύνταξης που αντιστοιχεί σε αυτήν που θα έπρεπε να καταβάλλει ο κύριος φορέας ασφάλισης, δηλαδή το ΙΚΑ. Σε περίπτωση δε, που ο ασφαλισμένος δεν κατέθετε έγκαιρα αίτηση συνταξιοδότησης τότε το ΤΕΑΠΕΤΕ διέκοπτε τη σύνταξη. Ενημερωτικά αναφέρουμε ότι σήμερα το ΕΤΕΑ, μετά από ειδοποίηση του ασφαλισμένου, προχωρά στην διακοπή της προσυνταξιοδοτικής παροχής και χορηγεί προσωρινή επικουρική σύνταξη μέχρι την οριστική χορήγηση. (σχ. Έγγραφο ΕΤΕΑ)

Επίσης για τη μικρή αυτή ομάδα συνταξιούχων, **προκύπτει το παράδοξο να μη δύνανται να λάβουν σύνταξη από κανένα φορέα** για χρονικά διαστήματα που σε ορισμένες περιπτώσεις φθάνουν παραπάνω από τα 4 έτη, κι αυτό γιατί ενώ το επικουρικό ταμείο ζητά να επιστραφούν οι συντάξιμες αποδοχές, από τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων του ΙΚΑ έως την αίτηση

συνταξιοδότησης ,γι αυτό το χρονικό διάστημα από το ΙΚΑ δεν μπορούν να συνταξιοδοτηθούν αναδρομικά, αφού ως ημερομηνία έναρξης συνταξιοδότησης για το ΙΚΑ αυστηρά λαμβάνεται αυτή της αίτησης κι όχι της θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Για όλα τα παραπάνω, πιστεύουμε ότι δεν είναι ηθικά και ουσιαστικά δίκαιο, οι καθυστερήσεις που παρουσιάστηκαν για ένα διάστημα στο επικουρικό ταμείο ΕΤΕΑ - καθόσον τώρα το συγκεκριμένο θέμα έχει επιλυθεί οριστικά - να έχουν σαν αποτέλεσμα να πληρώσουν απλοί συνταξιούχοι, το δυσβάσταχτο βάρος των πολλών χιλιάδων ευρώ (από 8 έως 113 χιλ.), επιβάρυνση την οποία δεν αντέχουν να σηκώσουν, ζώντας με περικομμένες ήδη τις συντάξεις, οι οποίες δεν αρκούν για μια αξιοπρεπή διαβίωση. Οι δυσλειτουργίες του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης δεν μπορεί να επιβαρύνουν τους ασφαλισμένους.

Η διεύθυνση του Ταμείου (ΕΤΕΑ) αδυνατεί να επιλύσει το θέμα και σε ερωτήματα και ενστάσεις των συναδέλφων τους παραπέμπει σε απόφαση Υπουργού (πχ. Έγγραφο σημείωση-απάντηση στον συνταξιούχο κ. Αθανασούλια).

Κατόπιν τούτου ζητάμε μια κατ'ιδίαν συνάντηση προκειμένου να σας εκθέσουμε αναλυτικά το θέμα ελπίζοντας στην άμεση επίλυση του καθόλα δίκαιου αιτήματος των ως άνω συναδέλφων μας, όπως πράξατε με την απόφασή σας για τις μητέρες ανηλίκων.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Χ. Τσιλώνης

ο Γεν. Γραμματέας

Γ. Δέδες